

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน)

ปริญญา

การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

People Opinions on the Reform of Land Allotment Project in Pa Kham Yai and Pa
Kham Khwang National Forest Reserve, At Samat Sub-district, At Samat District,
Roi Et Province

นามผู้วิจัย นายอนันต์ มิตรคุณ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์อภิชาติ ภัทรธรรม, Ph.D.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วุฒิพล หัวเมืองแก้ว, Ph.D.)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์โสภณ ทองปาน, Ph.D.)

ประธานสาขาวิชา

(รองศาสตราจารย์พรรณนภา ศักดิ์สูง, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อัจจงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ. 2550

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของราษฎรต่อ โครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

People Opinions on the Reform of Land Allotment Project in Pa Kham Yai and Pa Kham Khwang
National Forest Reserve, At Samat Sub-district, At Samat District, Roi Et Province

โดย

นายอนันต์ มิตรคุณ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน)

พ.ศ. 2550

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิชาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในโอกาสนี้ใคร่ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อภิชาติ ภัทรธรรม ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วุฒิพล หัวเมืองแก้ว กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก ศาสตราจารย์โสภณ ทองปาน กรรมการที่ปรึกษาวิชาการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหวัง จันตยานวงศ์ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสิ้นสมบูรณ์

ผู้ศึกษาวิชาขอขอบพระคุณราษฎรบ้านศาลา หมู่ที่ 10 และราษฎรบ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ 14 ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภोजังขาม จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 2 หมู่บ้าน รวมจำนวนทั้งสิ้น 105 ครัวเรือน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและมีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

และในท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาวิชาขอกราบเท้าบิดา มารดาที่เคารพ ขอขอบคุณภรรยา บุตร ธิดาญาติพี่น้อง ตลอดจนผู้ร่วมงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้ศึกษาวิชาด้วยดีตลอดการศึกษาที่ผ่านมา ทั้งนี้ ผู้ศึกษาวิชาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาวิชาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยต่อการดำเนินโครงการปฏิบัติการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคำใหญ่และป่าคำขวางแห่งนี้ และเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการดังกล่าวในอนาคตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลดีต่อการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่อย่างถูกต้อง ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืนได้ต่อไป

อนันต์ มิตรคุณ

เมษายน 2550

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้	12
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและการอนุรักษ์ดิน	17
รูปแบบของเอกสารสิทธิที่ทางราชการออกให้กับราษฎร	26
ข้อมูลพื้นที่ศึกษาวิจัย	34
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
กรอบแนวคิดในการวิจัย	48
สมมติฐาน	48
อุปกรณ์และวิธีการ	49
อุปกรณ์	49
วิธีการ	49
ผลและวิจารณ์	53
สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและข้อมูลทั่วไปของราษฎรตัวอย่าง	53
ระดับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	
ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภอมองอาจ จังหวัดร้อยเอ็ด	62
การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการ	
ปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่	
ตำบลอาจสามารถ อำเภอมองอาจ จังหวัดร้อยเอ็ด	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดิน ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ที่งที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	73
สรุปและข้อเสนอแนะ	75
สรุป	75
ข้อเสนอแนะ	76
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	78
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก	83
ภาคผนวก ข	98
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เอกสารสิทธิประเภทต่าง ๆ ที่ทางราชการออกให้กับราษฎร	27
2	จำนวนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่สมบูรณ์ ท้องที่จังหวัดร้อยเอ็ด ปี พ.ศ. 2538–2544	34
3	ข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติและสภาพพื้นที่ป่าไม้จังหวัดร้อยเอ็ด ปี พ.ศ. 2545	35
4	การแบ่งแยกการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่าง ๆ ของจังหวัดร้อยเอ็ด	38
5	ข้อมูลโครงสร้างการใช้ที่ดินในท้องที่อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	39
6	ตารางสำเร็จรูปแสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของ Krejcie and Morgan	51
7	ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและข้อมูลทั่วไปของราษฎรตัวอย่าง	57
8	ระดับคะแนนความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	63
9	ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	65
10	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแปลงที่ดินที่ถือครองกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	68
11	ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งของที่ดินกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	70
12	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	71
13	ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับประโยชน์จากโครงการกับความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวางท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ที่้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	73
ตารางผนวกที่		
ก1	รายละเอียดขั้นตอนการทำงาน โครงการจัดทำแผนที่ฐานในการกำหนดแนวเขตการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ที่ดิน	90

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่ทำขกฏกระทรวง ประกาศพื้นที่ป่าให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่ และป่าคำขวาง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	36
2	แผนที่แสดงข้อมูลของกลุ่มชุมชนของอำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	40
3	แผนที่แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	41
4	แผนที่ระวาง มาตรฐาน 1 : 50,000 แสดงการแบ่งเขตการปกครองตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	44
5	แผนที่แสดงการปรับปรุงแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคำใหญ่ และป่าคำขวาง ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	45
6	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในการศึกษาวิจัย	48
ภาพผนวกที่		
ก1	ผังแสดงการทำงานภาพรวมแนวทางการปรับปรุงเขตพื้นที่ป่าไม้ (reshape)	91